

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga kesknädal.

VI. aastakäik.

Kesknädalal, 1. aprillil 1925. a.

VI. aastakäik.

5 uut meistrit tõstmises.

Tõstesportil on tugev baas Pärnumaal.

Paljud vanemad tõstemeistrid puhkavad tänava olümpia-väsimust. Võib olla, et see väsimus neil nii suur ei olegi, kuid tali — tõstesporti hooaeg — on möödunud niivõrd elevuseta, ilma ülhegi võistlusega, et meistritel isu ei ole ärganudki tõsisemalt tõstekangi kallale asuda. Esivõistlused nüüd hooaja lõpul ei suutnud muidugi nende puhkerahu rikkuda ja uued kallaletungid ilmarekordidele jäeti tulevaks talveks. See põhjendab kõigi viie kaalu meistri puudumise, kellena läinud aastal olid — Ernesaks, Neuland, Puusaag, Hallap ja Tammer.

Nooremad tõstjad on meil püsinud treeningus ja edusammud nende juures on märgatavad. Eriti rõõmustavaks üllatuseks olid esivõistlustel pärnulased, kes juba oma koduskil mõne rekordi kallal õne katsunud, kuid kelle saavutusi võeti seni ikka vastu teatud umbusaldusega — vast ei ole ehk need määrustepäraselt tehtud. Nüüdne esinemine purustas selle eelarvamise — kuigi meestel veel tõstetehnika osalt puudulik, on nende tõsteviisi kõigiti määrustepärane ja need alad, kus pärnulased seni kodumaa rekorde püstitanud, seisavad puhtuse poolest väljaspool igasugust kahtlust. Esivõistlustel näidatud edukus lubab oletada, et meie varsti vist juba Pärnu tõstjatelt ka ilmarekorde hakkame kuulma. Kõigiti on tõstesport omale Pärnumaal loonud tugeva baasi, mis meie tõstesporti kandepinda tugevalt laiendab.

Kõige edukamaks meheks esivõistlustel tuleb pidada sindilast Kaske, kes sulgkaalus 390 kiloga näitas kogusumma, milleni meie senised sulgkaalumehed, ka Schmidt ja Ernesaks oma parimas vormis, ei ole küüüinud. Ta kahega tõuge 102,5 kg. — Eesti rekord — annab samuti tõenduse, et mees kõigiti kõrges vormis on. Järgmiseks olümpiaadiks annab Kask kõige paremaid lootusi. Kasest ei ole halvem Rihmann, kel nelja tõstega Kasega ühesugune kogusumma oli. Põletishaavad rinnal ei luba tal ainult kahega tõuget jõukohaselt läbi viia — see tingis tema kaotuse. Rihmannil näib väljavaateid olevat vasaku käega rebimise ilmarekordi purustamiseks, millest tal nüüd 2,5 kg. puudu jäi.

E. Spordilehe foto.

K. Raag, Sport, raskekaalu meister, ühe käega tõukes.

Kergekaal oli võistluste nõrgem kaal ja tõi õnnelikuks meistriks Roosi, kuna Hüval kahe käega tõuge äpardus.

Keskkaalus näitas Kikas püsivat vormi, ilma et siiski oma paremat oleks palkunud. Milder on edenenud, ainult ühe käega tõsted on nõrgad. Tulevikumees selles kaalus on Brock, kes vasaku käega rebimises Eesti rekordi 75 kg. peale tõstis. Liigne närvilikkus ei lubanud seekord teda oma võimeid täielikult väljendada.

Poolraskekaalus oli Mändmets hea, kuid oleks tahtnud nagu veidi rohkem temalt näha. Mees püüdis igas tõstes pea mingid rekorde lüüa, kuid kõik katsed ebaõnnestusid, olgugi, et mõnikord amult juukšekarva võrra puudus. Need olid peaaesjalikult Saul Hallapi ilma- ja Eesti rekordid, mis tules seisid.

Raskekaalus oli Raag endises saavutusvõimes ja näitas ilma suurema piingutusega 480 kg. kogusummas. Luhaäär oli jõurikas tüüp, 231 naela puhast kaalu, 19 aastat vana, kes voolas otse üle värskest ja tervisest. Temalt on kõige lähemal ajal loota 500-kg.-list kogusummat.

Esivõistluste saavutuste järel ei saa veel täielikult igatahes esitusmeeskonda maa-võistluseks Läti vastu kokku seada, kuna mõned kaalud liiga nõrgalt esitatud olid. Liidul tuleks aegsasti vastavaid vanemaid tõstjaid treeningule virgutada. Ühe kuuga jõuaks veel kuidagi vormi minna. Esialgselt võiksid esitusse kuuluda meie arvates järgmised mehed: sulgkaal — Kask, Rihmann; kergekaal — ?; keskkaal — Kikas, Brock; poolraskekaal — Mändmets ja raskekaal — Raag, Luhaäär.

Esivõistluste tehnilised tagajärjed olid järgmised:

Sulgkaal — 1. Kask, Sindi Kallu, 390 kg. surumine kahega 80 kg., rebimine ühega 60 kg., tõukamine ühega 72,5 kg., rebimine kahega 75 kg., tõukamine kahega 102,5 kg.); 2. Rihmann, Kalev, 385 kg. (80 — 62,5 — 70 — 75 — 97,5); 3. Pärn, Sport, 327,5 kg. (65 — 50 — 60 — 65 — 87,5).

(Järg 2. leheküljel.)

Tõsteesivõistlused.

(1. lehekülje järg.)

Kergekaal — 1. Roos, Sport, 325 kg. (65 — 40 — 65 — 65 — 90); 2. Hüwa, Tartu noorsoo selts, 270 kg. (70 — 55 — 72,5 — 72,5 — 0).

Keskkaal — 1. Kikas, Kalev, 435 kg. (82,5 — 70 — 82,5 — 85 — 115); 2. Milder, Sport, 417,5 kg. (82,5 — 60 — 75 — 85 — 115); 3. Jüris, Tartu Kalev, 400 kg. (80 — 62,5 — 77,5 — 80 — 100); 4. Kärt, Järvapojad, 380 kg. (80 — 60 — 70 — 70 — 100); 5. Linn, Kalev, 360 kg. (80 — 52,5 — 65 — 65 — 97,5); 6. Luiga, Kalev, 355 kg. (67,5 — 52,5 — 67,5 — 70 — 97,5); J. Brock, Pärnu Vaprus, 340 kg. (85 — 70 (75) — 0 — 77,5 — 107,5).

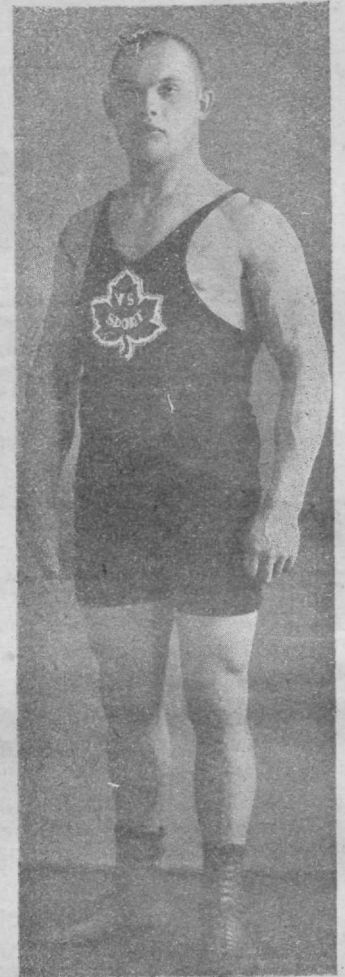
Poolraskekaal — 1. Mändmets, Sport, 455 kg. (85 — 77,5 — 82,5 — 92,5 — 117,5); 2. Adamson, Sindi Kalju, 335 kg. (82,5 — 60 — 0 — 85 — 107,5).

Raskekaal — 1. Raag, Sport, 480 kg. (92,5 — 75 — 90 — 97,5 — 125); 2. Luhaäär, Pärnu Terwis, 462,5 kg. (87,5 — 70 — 87,5 — 92,5 — 125).

Seltsidest tuli võitjaks Sport 12 punktiga, jättes teisele kohale Sindi Kalju ja Kalevi 5 punktiga. Edasi järgnevad Pärnu Tervis ja Tartu noorsoo selts 2 punktiga ja Tartu Kalev 1 punktiga.

Al. Kask, Sindi Kalju, sulgkaalu meister.

J. Mändmets, Sport, poolraskekaalu meister.

Praegused ilma- ja Eesti rekordid tõstmises.

Ilmarekordid:

Eesti rekordid:

Rebimine paremaga.

Sulgkaal:	63 kg.,	Angers, Kanaada	—
kergek.:	75,5 "	Verecken, Prantsuse	75 kg., Neuland, Kalev
keskkaal:	82,5 "	Neuland, Eesti	82,5 "
poolraskek.:	90 "	Cadine, Prantsuse	75,4 "
raskekaal:	101 "	Rigoulot, "	75,4 "

Rebimine vasakuga.

Sulgkaal:	65 kg.,	Perone, Shweits	65 kg., Schmidt, Kalev
kergek.:	72,5 "	Jacquenoud "	67,5 " " T. atleetkl.
keskkaal:	77,5 "	Vandeputte, Prantsuse	75 " Brock, Pärnu Vaprus
poolraskek.:	80 "	Hallap, Eesti	80 " Hallap, T. atleetkl.
raskek.:	87,5 "	Hünenberger, Shveits	80 " Raag, Sport

Tõukamine paremaga.

Sulgkaal:	89,5 kg.,	Rosinek, Austria	82 kg., Schmidt, Kalev
kergek.:	95 "	Bichsel, Shveits	87,5 " " Noormägi, N. Võitleja
keskkaal:	95 "	" "	92,5 " Puusaag, Tartu Kalev
poolraskek.:	107,5 "	Hünenberger "	100 " Hallap, " "
raskek.:	105,5 "	" "	96,5 " Raag, Sport

Tõukamine vasakuga.

Sulgkaal:	75 kg.,	Maes, Belgia	—
kergek.:	90 "	Jacquenoud, Shveits	91,25 kg., Neuland, Kalev
keskkaal:	92,5 "	Neuland, Eesti	92,5 " " " "
poolraskek.:	92,5 "	Rigoulot, Prantsuse	91,25 " " " "
raskek.:	101 "	Gaessler, Saksa	91,25 " " " "

Surumine kahega.

Sulgkaal:	90 kg.,	Graf, Shveits	82,5 kg., Kask, Sindi Kalju
kergek.:	91 "	Noormägi, Eesti	92,5 " " Neuland, Kalev
keskkaal:	97,5 "	Galimberti, Itaalia	92,5 " " " "
poolraskek.:	100 "	Schaerer, Shveits	96,25 " " " "
raskek.:	116 "	Bottino, Itaalia	100 " " Raag, Sport

Rebimine kahega.

Sulgkaal:	86,5 kg.,	Martin, Prantsuse	80 kg., Ernesaks, Sport
kergek.:	97,5 "	Neuland, Eesti	97,5 " " Neuland, Kalev
keskkaal:	100 "	" "	100 " " " "
poolraskek.:	108 "	Cadine, Prantsuse	96,75 " " " "
raskek.:	120,5 "	Rigoulot "	100 " " Tammer, "

Tõukamine kahega.

Sulgkaal:	107,5 kg.,	Graf, Shveits	102,5 kg., Kask, Sindi Kalju
kergek.:	122,5 "	De Haes, Belgia	117,5 " " Neuland, Kalev
keskkaal:	127,5 "	Kikas, Eesti	127,5 " " Kikas, "
poolraskek.:	141 "	Rigoulot, Prantsuse	122,5 " " Hallap, Tartu Kalev
raskek.:	160,5 "	" "	142,5 " " Tammer, Kalev

Üksikutest rahvustest omavad ilmarekorde: Shveits 11, Prantsuse 10, Eesti 7, Itaalia ja Belgia mõlemad 2, Austria, Saksa ja Kanaada igaüks 1.

Üksikutest meestest omavad kõige rohkem ilmarekorde: Rigoulot, Prantsuse, 5, Neuland, Eesti, 4 ja Hünenberger, Shveits, 3.

Tsheho-Slovakkia tõste-esivõistlused.

Üks ilmarekord loodud.

Tshehi tõsteesivõistlustest võtsid tshehide kõrval osa ka viinlased, kes üldiselt võidukatena esinesid.

Tõstmises sulgkaalus võitis Willy Rosinek, Viin, kogusummaga 387,5 kg. (57,5, 85, 70, 70, 105). Väljaspool võistlust püstitas Rosinek vasakuga tõukes uue ilmarekordi 77,5 kg. Endise rekordi 75 kg. omanik on belglane Maes. Kergekaalus võitis samuti viinlane — F. Andrysek, kogusumma 425 kg. Keskkaalus tuli meistriks L. Treffny 472,5 kg. (75, 92,5, 95, 85, 125). Treffny tõukas vasakuga 92,5 kg., millega ta kordas Neulandi käes olevat ilmarekordi. Poolraskekaalus tuli esimeseks Jonas 452,5 kg. ja raskekaalus — Skobla 500 kg. (80, 90, 100, 95, 135).

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

Soovitab oma valmistatud spordi
ja võimlemise abinõusid.

Moodne jalgpallitreening.

Sid Scholey, Birmingham.

Käesolev kirjutus, mida siin E. Spordi-lehe lugejatele toome, on Inglise jalgpalli-artiklite seeriast. Sid Scholey, artikli autor, on praegu Inglise esimese liiga meeskonna Birmingham F. C. treener. Scholey'l ei ole üksi kui mängijal, vaid ka kui treeneril pikk tegevusaastate rida selja taga, nii et tema vaade jalgpallitreeningu kohta tohiks kaaluv olla.

Faktorid, mis teevad hea meeskonna.

Praeguseks on moodsas jalgpallisporidis ka juba küllaldaselt külme ja vaimustuse mõju alla mitte sattuvaid kriitikuid, kes kaotust või võitu mõistavad põhjendades oma teooriale. Igatahes tuleb tänulik olla, et sellel alal silmapiiril on ka valgust näha: omalt poolt loodan elada päevani, mil kõik treeningusüsteemid on rajatud täpselt teaduslikele printsiipidele, mis ammutatud uurimustest ja tervest inim-mõistusest.

Kuid jalgpall on õnne hiilgava ebakindluse mäng ja sellepärast ei saa ükskõik missuguse meeskonna treeningul kasutatud põhijoonte üle küllalt selgelt otsustada selle meeskonna võidu või kaotuse põhjal mänguväljal. Selle peale vaatamata läheb võitja au praeguse aja teravaima konkurentsi juures siiski korrapäraselt meeskondadele, kes kõige osavamalt ja paremini treeneritud ja võistlusvalmis hoitud. Hea ja kogenud meeskond on rajatud peaaesjalikult segule, milles temperamenti ja ürgjõudu, mängukogemust ja mängust arusaamist, kiirust ja vastupidavust. Neid tuleb pidada põhialusteks, mille vastav kaaluvus ja käsitlemine teatava määrani on rippuv meeskonna koostööst, kui ka üksiksaavutustest.

Mängijat peab käsitlema individuaalselt.

Sagedasti märgitakse, et sel või teisel noorel mängijal mänguks ei ole temperamenti. Kui see noor mängija aga kusagile mujale läks, tõusis ta mängijõud seal järskult täiele õitsele. Moodsa jalgpallisporidist kool ei ole veel küllalt täpselt uurinud temperamenti, isikut ja iseloomu. Ülesandeks on mängijas peituvaid ja tihti hooletusesse jäetud loodusjõude esile tuua. Kuid isegi mängija õigele füüsilisele arendamisele ei ole küllalt tähelepanu pööratud. Kui palju 17- või 18-aastaseid noormehi paljulubavate mängijaomadustega, kuid kahetsusväärilise jõu nappusega on leida meie liiga klubide ridades!

Ma pean tarvilikuks siia üht näitust tuua: üks klubid omab ühe noore mängija. Ta on võimas ühest või kahest vastasest puhtalt mööda mängima, kuid lõputulemus on nõrk, ta laseb end kergelt palli juurest eemale liikata, tal puudub otsustavus ja vastupidavus. Valitsev arvamine on, et tubli noormees aja jooksul treeninguga oma nõrkuse kõrvaldab, kuid tihti ei lähe praktiline tulemus meie sarnaste ootustega sugugi kokku. Arvatavasti oli sel noormehel amet, kus ta istudes töötas, nii et ta rinna ümbermõõdus kui ka üldises muskulaarses arenemises taha oli jäänud. Sarnane noormees vajab erilist harjutusi rinnakorvi paisutamiseks ühenduses üidarenemiseks tarvilikkude harjutustega. Sel teel jõuab noormees varsti kehakaalu suurenemiseni, rinna suurema mahitvuse ja südame tugevnenemisele. Lihajõud

ja sellega ühenduses suurem kiirus ja vastupidavus on faktorid, mis noormehel keha vastupanevaks teevad teravatele tõugelele ja löökidele, mis mäng enesega kaasa toob.

Tõeks on, et vähe on mängijaks sündinud. Suur enamus on oma mänguvõime kõrge standardi, mis esimese klassi võistlustest osavõtuks tarvilik, omanud ainult kestva studiumi ja usina harjutuse läbi.

Rõhku ei tule üksi panna füüsilisele arenemisele, kuna kehajõud, omaette võetult, on väga mõõduka kasulikkusega — kui jalgpallimehe mõte ei ole juhitud sellesse kanaali, mis viib mängu suuremale mõistmisele, sest mängu mõistmine ja tehniline osavus jäävad mängu hingeks.

Mis on kiirus?

Kiirust (speed), seda juba veidi kulunud väljendust, ei mõisteta kõigi peale vaatamata ka tänapäev veel õieti. On ikka veel inimesi, kes usuvad, et võivad eeslist teha võidusõidu hobuse. Loomulikult on tähelepanuväärsust ajal, millega mängija 100 yardi katab, kuid kaugelt suurema tähtsusega on aeg, mida ta tarvitab, et püsti positsioonist katta esimesed kümme yardi. Õieti stardiaukudest välja jooksta on sprinterile conditio sine qua non, kuid ei vii kiirusele jalgpallisporidist. Mängija, kes igast seisakust ruttu suurimale kiirusele suudab üle minna, on võimas jooksul palli järele lööma kaugelt kiiremaid mängijaid. See „rutulise kiiruse“ voorus oli iseäranis väljaarenenud läinud aastakümnete mängijate juures.

Kui atleedid viimaks veenduvad, et kiirus ja osavus suuremalt osalt on rippuvuses lihakseid kontroleerivate närvide absoluutsest valitsemisest, siis pööravad nad igatahes rohkem tähelepanu närvisentri vallitsemisele põhjenevatele impulsidele. Lõpuks on meil tarvis selgusele jõuda, et enne meie mõtlema peame, kui tegevusesse üle läheme — ja kiirus ei ole muu kui närvisentri, mis lihaste liigutused vallali päästab ja neid matemaatilise täpsusega kontroleerib.

Vastupidavus.

Täiesti üldiselt võetult võib vastupidavus omada ainult ühe tähenduse: mänguks tegevuses olevate kontrahentide poolt mängu üleelamine paremas olukorras. Ainult kuidas ja mispärast see üleolev vastupidavus vahete vahel näib küsitavana, kuna nii ja nii palju mängu selle tõttu on võidetud või kaotatud. Õieti treeneritud mängijate jaoks ei tohi massaashi asjatuks pidada: terava mängu viimasel kahekümnel minutil esile tulev väsimus või nõrkus jalgades on suuremalt osalt korrapärase massaashi läbi eemaldatav. Kuid missuguses vormis ka meeskonnal väljale ei tule minna, peab ikka põhialuseks olema võimalikum jõu kokkuvõid. Vaim võidab korrapäraselt keha üle. Nii võib üleolevas füüsilises konditsioonis väljaastuv meeskond ühelt füüsiliselt vähem tugevalt meeskonnalt lüüa saada ja väljalt nõrkemult lahkuda, väga lihtsalt selle tõttu, et suurem mänguosavus vastase pool oli ja domineeris. Võit ja kaotus, tõus ja langus põhjenevad suurelt osalt sellele asjaolule.

12-aastane Dolly Knight, tõusev Ameerika ujumistäht.

Rootsi maavõistlused.

Rootsi jalgpalliliit on 1925. a. hooajaks seni kindlaks määranud järgmised maavõistlused:

24. mail Tsheho-Slovakkia vastu Praag;

9. juunil Soome vastu Göteborgis;

14. juunil Daani vastu Stokholmis;

21. juunil Austria (või Itaalia) vastu Stokholmis;

28. juunil Saksa vastu Stokholmis;

12. juulil Itaalia (või Austria) vastu Stokholmis;

septembris Norra vastu Oslos.

Inglise — Wales 2:1.

See amatööride võistlus peeti Plymouth'is 8.000 pealtvaataja ees. Võistlus oli järjekorra poolest kolmeteistkümnnes, kuna sellest Inglise seni võitnud 11. Võidu saavutasid inglased lõpuminutitel. Inglise kuulsal väravavahil Howard Baker'il ei tulnud palju tööd teha.

— Austria meistrivõistlustel on võiduga 4:1 Rapid'i üle juhtimise omanud Hakoah. Pealtvaatajad sel matshil oli 30.000. Praegu on tabelil esimeseks Hakoah, kel 13 mängu kohta 17 punkti; teine Amateure, 14 mängu ja 17 punkti; kolmas ja neljas WAC ja Admira, mõlemal 13 mängu ja 16 punkti; viies ja kuues Rapid ja Vienna, 13 mängu 14 punktiga.

— Cracovia, Krakov, on võitnud Varsavi Polonia tugevalt 9:1.

— Stokholmi — Upsala linnavõistluse on võitnud Stokholmi jalgpallimeeskond 6:4.

— 5000 dollarit ja reisikulud. Uruguailased on avaldanud valmisolekut kahe võistluse pidamiseks Rootsis, kuid nõuavad selle eest „ainult“ 5000 dollarit (1.800.000 m. ümber) ja peale selle reisikulud ja ülevõltpidamine 26 mehele. Sellega läheks nad rootslastele maksma 2½ miljoni marga ümber! Võrdluseks on tuua, et Inglise liiga meistri Huddersfieldi 3 võistlust Stokholmis läksid maksma kõik kokku 1.900.000 marka. Stokholm on kõhkematult uruguailaste ettepaneku tagasi lükanud.

E. Spordilehe foto.

Eesti meister korvpalli 1. kl. — V. s. Sport.

Peale lõpuvõistlust Kalevi, mis Spordile õnnelikult möödus, kinnitas ta omale täie aaga meistri tiitli 1925 a. käsipalli tähtsamal alal korvpalli 1. kl. oma nimele. Üldse tuleb Spordi meeskonna juures peatuda, kui kauemat aega kokkuharjunud ja täielise üksmeele saavutanud meeskonna juures, mis lubanud neid võidukalt läbi minna reast kibedatest võistlustest. Nende jooksul on meeskond pidanud üle elama ka kibedaid pettumusmomente ja leppima kaotustega, kuid oma lõpusaavutusega on nad alati tagasi tõusnud endisele hüljusele. Möödunud aastal oli Sport ka Harju meistriks, kuid palju suurema tähtsuse omab ta sellest, et seni peetud kaheks maavõistluseks Lätiga me rahvusmeeskonna jõud suuremalt osalt just Spordi meeskonnast ammutanud oleme. Tänavuaastastel Eesti esivõistlustel tuli Spordil südilt võitleda, sest kuigi ta 1. ringil ülivõidukas oli võitudega Kalevi ja NMKÜ üle, oli 2. ringil hämmastav, kus ta ootamatu kaotuse osaliseks sai NMKÜ ees, missugune fakt veeretab kogu meistri nime saavutamise lõpukohtamisele Kalevi vastu, kus aga Sport võidukas oli. Kahju ainult, et meeskond viimast talvet ses roosseisus eksisteerib, kuna järgneval talvel suur osa neist Taaralinna ülikooli matkab.

Pildil vasakult paremale: Karro, Uuli, Veinmann, Silvester, Mast.

Eesti esivõistlused käsipallis.

Korvpalli suurfinaal möödunud.

Publiku rõkatuste orkaanil kinnitas Sport vaatamata Kalevi paremusele mängukäigus 1925. a. meistritiitli korvpallis oma nimele.

Lahkuva talve hilislumest maa kattudes oli laup. õhtu 28. märtsil ajaks, mil publik aegsasti NMKÜ võimlasse kogunes, et osa võtta naudingust, mis pidi pakkuma Kalevi-Spordi suur-finaal Eesti meistri nimele korvp. 1. kl. Ja publikut kogunes võrdlemisi tihedalt, mille seast ei puudunud ka rida sarnaseid sporditegelasi, kes vast esmakordselt sel õhtul korvpalliga tutvust tegid, siis veel arvukas jalgpalli internatsionaalide pere, pressimehed ja lõpuks lihtsurelikud. Õhtu algab kell 8 ja külmalt vaadatakse läbi eelmäng, kus Võitleja Floorat korvpallis 26:8 sõbrustab ja siis võtab aplaus vastu õhtu peale süüdlased Kalevi ja Spordi meeskonnad, kes peale eelviskeid asetuvad vahekohtunikkudele Kompa-Selenoile, NMKÜ, järgmiselt:

Sport:

Uuli Silvester
Karro Veinmann Mast

Kirsipuu Vainlo Räästas II
Neumann Räästas I

Kalev:

Võistluse algusest peale läheb mäng publiku õhutataval ergutusel õige närveerivalt, kusjuures Kalevi tehtud reast pealevisketest õnnestub alles 3. min. Räästas II oma, millega initsiatiiv Kalevi kätte langeb 2:0. Kogu poolaja esimese poole on Kalev kestvas peatungis, kuid pealevisked ebaõnnestuvad haruldase järjekindlusega. Spordi piüüded läbimurretel viskele pääseda, purunevad harilikult vastase hea kaitsemängu juures ja domineerimisele jääb Kalev. 5. min. Spordi kasuks antud karistusvisked ebaõnnestuvad Uulil ja alles 7. min. saavutab Sport Silvesteri karistusviskest esimese korvi: 2:1. Kalev aga jätkab pealesurumist ja publik rõkkab tormiliselt kaasa. 10. min. viskab Mast 2 karistusvisket mööda, et järgneval minutil siiski tasakaalustada mängu 2:2. 13. min. viskab Veinmann karistusviske mööda, et aga seda lepitada kenast viskest 2:4. 18. min. viskab Räästas II omakorda karistusviske

mööda, mille järele pall Spordi mehest visatuna Kalevi poole küljeouti satub, kust palli Sport valesti välja viskab ja järgneval hetkel teeb Mast 2:6. Kalevi vastuoperatsiooni tagajärjeks on Uuli foul, kuid karistusvisked ebaõnnestusid järjekindlalt. 19. min. teeb siiski Vainlo vaatamata Spordi kaitse takistusele seisu 4:6 peale. 20. min. mängib enese vabaks Karro, et saavutada korvi, mis aga kohe mõnekümne sekundi järele tasutakse jällegi Vainlo viskest, nii et poolajaks mustal tahvil valge kriidiga tagajärg 6:8 Spordi kasuks osutub.

Peale vaheaega väljale asudes võtab initsiatiivi oma kätte jällegi Kalev, kuid vaatamata 8-minutilisele kestvale pealesurumisele ja sagedastele pealevisketele ei taha tagajärg palju paraneda. 23. min. tiirleb pall kestvalt Spordi rõngal, kukkudes aga väljapoole. 24. min. tuleb siiski moment, mil Kirsipuu õnnestub seada 8:8. See kruvib ärevuse kulminatsioonile ja tempo muutub alaliselt maruliseks. Kalevi kasuks järgnevaid karistusviskeid tabab nende harilik saatus: mööda! 27. min. pommitab Vainlo Spordi korvi all kolm puhast võimalust mööda. Vahepeal muutub Sport aktiivsemaks, kuid tihedad läbimurded pareeritakse veel Kalevi kaitse poolt, kusjuures Räästas I suure väljapaistvusega mängib. 29. min. teeb Silvester haruldase driblingu vastase korvi alla, komistub, kuid saab ära visatud palli tagasi ja kroonib sellega 8:10 Spordi eduks, mida järgneval minutil Veinmann suurendab 8:12 peale. Siis heidab Neumann 10:12, kuid tasakaalustamisvõimalustena viskab Räästas I kaks karistusvisket jällegi sihist mööda. 33. min. seab Karro 10:14 ja järgmisel minutil õnnestub Kalevil Räästas II läbi ainuke karistuslööki, mis annab 11:14. Jällegi järgneb Kalevi tugeva ülekaalu periood, mille jooksul Vainlo õnnestub seada 13:14. See vahekord püsib 38. minutini, kuid sellele saatuslikule 13-le jääbki Kalev peatuma. Ja kui Silvester, kasutades segadust, mil Kalevi mehed vahekohtunikkudega sõnu

vahtavad küljeouti väljaviskamise kohta, takistamatult 13:16 saavutab, näib Kalevi tuju langetavat ja meeskond näib õige ruineerituna. 38. min. heidab veel Mast 13:18. Lõpuminutil viskab Veinmann outi pallist, mida vahekohtunikud ei märganud, 13:20 ja viimasel sekundil lisab Mast veel 13:22, millega finaali möödunuks loetakse.

Tagasi vaadates mängule võib öelda, et mängu peremeheks tegelikult oli küll Kalev, kuid halvad pealevisked ei lasknud seda võiduna realiseerida. Pealegi takistas nende mängu sõnutsemine vahekohtunikkudega, kuigi viimased paremad oleksid pidanud olema. Sport oma seekordse külmema mänguga suutis meistritiitli auksalt võita, kusjuures silma paistis Silvesteri kena mäng. Publik oli haruldaselt üles köetud, lastes paiguti vallale terve rõkatuste orkaani, täis parastavaid ja ergutavaid hne. toone. — Lõpuliku pildi lõppenud võistluste kohta korvp. 1. kl. annan järgnev tabel:

	Võistlusi	Võite	Kaotusi	Punkte	Korve
1. Sport	4	3	1	6	92:83
2. Kalev	4	2	2	4	85:66
3. NMKÜ	4	1	3	2	63:100

Nurmi terve ja võidukas.

Nagu Ameerikast kaabeldatakse, on Soome suurjooksja Paavo Nurmi oma haigusest, millest kui kardetavast teatati, paranenud ja juba uuesti võistelnud. Nii võitis ta 24. märtsil Newarkis suure kergusega oma konkurentide ees 1½ miili jooksu. Edasi võistleb Nurmi Kalifornias.

Skandinaavia-Balti messi võistlused Stokholmis.

Teisipäeval tegi E. Spordilehele visiidi lennukil Stokholmist Tallinna jõudnud Rootsi ajakirjanik, toimetaja Otto Rob. Landelius. Viimane teatas meile Skandinaavia-Balti messi puhul Stokholmis peetavatest messi mängudest kergejõustikus, mis aset leiavad Stokholmi staadionis 18.—19. juunil. Võistlustest, mida korraldab Stokholmi neljast suurest klubist koosnev Idrottstrusten, on oodata tihedat rahvusvahelist osavõttu. Kutse osavõtuks Eestile tuleb esitamisele lähemal ajal.

Oxford-Cambridge'i kergejõustiku võistlus.

Oxford võitis 6:5.

Tänavune Oxfordi ja Cambridge'i ülikoolide vaheline kergejõustiku võistlus läks tasavägise konkurentsi juures. Päevakangelasteks olid lord Burghley, kes peenes stiilis võitis mõlemad tõkkejooksud ja selles „lendavat uuemeremaa-last“ A. E. Porriti võitis: V. E. Morgan oli üllatusvõitjaks 3 miili jooksus.

Ülikoolide rekordi 100 yardis parandas Porritt 10. sek. pealt 9,9 peale. Ka teivashüppes tõstis R. L. Hyatt rekordi 3,50 mt. peale.

Tagajärjed olid: 100 yardi: 1. Porritt (O.) 9,9; 880 yardi: 1. Love (C.) 1,57,2; 1 miil: Starr (O.) 4,30,8; kaugus: 1. Mackintosh (O.) 7,10; kuul: 1. L. Hyatt (O.) 12,51; 120 yardi tõkkeid: 1. Lord Burghley (C.) 15,8; kõrgus: 1. Van Geyzel (C.) 1,82; teivas: 1. Hyatt (O.) 3,50; 3 miili: 1. Morgan (O.) 15,00; 440 yardi: 1. Stevenson 51 sek.; 200 yardi tõkkeid: 1. Lord Burghley 24,8.

Jalgpalli maavõistluste nädal.

Austrialased ja ungarlased võitnud Shveitsi 2:0 ja 5:0!

Kuivade kaotuste seeriat täiendasid itaallased võites Prantsuse 7:0 ja uruguayilased Põhja-Prantsuse samuti 7:0.

Levratto, Itaalia meeskonna vasakäär.

Conti, Itaalia meeskonna paremäär.

Prantsuse jalgpalli kaks purustavat kaotust.

Nende põrustavate kaotuste osaliskis sai Prantsuse 22. märtsil. Prantsuse-Itaalia maavõistluse areeniks oli Torino, kuhu prantslased saatsid oma uulke rahvusmeeskonna koju tooma võitu itaallaste üle. Kuid sellel järjekorra poolest kaheksandal maavõistlusel Itaaliaga käis prantslaste käsi enam kui halvasti. 20.000 itaallast nägid oma hiilgavat meresiniste meeskonda võitvat prantslasti 7:0, mis üle trumpas senise rekordvõidu Prantsuse üle 1920. a. vahekorraga 9:4. Itaallased näitasid üleolevat tehnikat ja suurt kiirust, millele prantslased sugugi vastu ei suutnud pidada.

Esimene värav langes 3. minutil paremääre Conti poolt. 1:0 jäi poolaja resultaadiks, kuna alles teine poolaeg tõi kaasa väravate saju. 48. min. märkis paremsisemine Baloncieri 2:0, siis 52. min. vasakäär Levratto 3:0, 59. min. Baloncieri teistkordselt — 4:0, 65. ja 78. min. tsentrforvard Moscardini poolt 5:0 ja 6:0 ja mõned sekundid enne lõpuvilet veel Levratto poolt — 7:0. Sellega oli täis „pakk“, millega prantslased koju saadeti.

Üldiselt olid itaallased brillantses vormis. Võistlusel üllatas oma hea mänguga 19-aastane keskpoolkaitsja Bernardini, kes Rooma mängija ja esimest korda internatsionaalina esines. Võistlust juhtis Retschury, Austria. Teise sauna, samumuti 7:0, sai Põhja-Prantsuse meeskond samal päeval uruguaylastelt. Võistluskohaks oli Roubaix, pealtvaatajaid 15.000. Poolajad olid 4:0 ja 3:0, kuna saavutatud seitsmest väravast uruguaylaste tsentrforvard Petrone ükski lõi viis.

Shveitsi esimene hävinemine.

Maavõistlust Shveitsiga, mitteoffitsiaalse Euroopa meistriga, oodati Viinis pinevusega. Lehed kuulutasid ette austrialaste nappi, kuid kindlat võitu. Shveitslased on tuntud suurte võitlejateks, kes selle juure on omanud moodsa jalgpallikunsti tundmise.

Vihma ja halva ilma peale vaatamata kogus 22. märtsil Vienna väljale, Hohe Warte'le 40.000 pealtvaatajat.

Meeskonnad esinesid kohtunik Ivancic'ile, Ungari, järgmiselt:

Austria: Jancsik (Rapid), Rainer (Vienna), — Blum (Vienna); Kurz (Simmering) — Resch (Wacker) — Nietsch (Rapid); Cutti (Amateure) — Gschweidl (Vienna) — Horvath (Simmering) — Vieser (Amateure) — Vessely (Rapid).

Shveits: Pulver (Young Boys, Bern); Raymond (Servette, Genf) — Ramseyer (Young Boys, Bern); Fässler (Young Boys, Bern) — Imhof (F. C. Aarau) — Pollitz (Old Boys, Baasel); Ehrenbolger (Nordstern, Baasel) — Dietrich (Servette, Genf) — Hürzeler (F. C. Aarau) — Abegglen (Grasshoppers, Zürich) — Poretti (F. C. Fribourg).

Shveitsi poolt puudus nende kuulus tsentrahalf Schmidlin, kuna Abegglen, see imeforvard, oli oma hiljutise vigastuse tõttu ainult enese vaari ja nõrgem mees edurivis. Võistlusel oli konstateerida Viini kõrgemat jalgpalliklassi, mis avaldus suuremas tehnilises ja taktilises raffinemendis. Resul-

taat oli 2:0 Austria võiduks, mis üldisel tunnustusel mängu käigule vastav. Selle peale vaatamata ei olnud mõlemad Shveitsi võrku löödud pallid tõendusväravad, vaid neid tingis suur juhust ja õnn. Iga mängija teab, et kõige raskem on pidada palle, mille juures lööja ise täpselt ei tea, kuhu nad õieti lähevad. Nende väravate juures oli „õnnetu lind“ ka Shveitsi väravaht Pulver, mees, kes Pariisi turniiril ei lasknud läbi ühtki püütavat palli ja sellele lisaks pidas hulga, mis näisid püüdnud. Esimene värav löödi 4. minutil. Väiksekasuline tiivamees Cutti andis söödu tsentri, kus palli surmas Gschweidl. Distsants oli 16 mt. ja Gschweidli ninatöök läks täpselt vasakusse ülesnurka. Oli imelik pall, mis lennu algul näis minevat koguni paremalt poolt mööda, kuid sattus vasakusse nurka! Austrialased kirjutavad, et oleks naeruväärne kinnitada, et löök oli sinna sihitud. Teine värav tuli 41. minutil. Horvath oli kahe shveitslase vahele klammerdatud ja jõudis veel

Dietrich, Shveitsi meeskonna parim mängija.

ainult peaga madalalt lüüa, ilma et sihtida oleks saanud. Pall läks viindiga teiseks väravaks. Alles teisel poolel tuli selgelt nähtavale austrialaste ülekaal. 40.000 suure hulgas tõusis apetiit kolmanda värava järele minut-minutilt ja see muutus otse nähjak, kuid uued väravad jäid tulemata ja rahvas lahkus täie rahulduseta.

Kohtunik Ivancic'i arvamisel oli 22-st mängijast parimaks Dietrich, Shveitsi paremsisemine. Pulverile paneb ta süüks ühe värava, shveitslased ise aga mõlemad kaks. Kaotuse põhjuse kohta kirjutab Shveitsi liidu häälkandja „Meie rahvusmeeskond ei ole vormis.“

Ungari lõpulikult purustanud Euroopa meistri.

Teine maavõistlus oli shveitslastel nende Kesk-Euroopa reisil 25. märtsil Budapestis Ungari vastu. Budapestile oli see määratu sündmus, mis kokku tõmbas kümneid tuhandeid jalgpallientusiastate.

E. Spordilehe Budapesti kirjasaatja Erich Lepp, kes võistluse kaasa elas, kirjutab sellest meile järgmist:

Oli käes aeg minna maavõistlusele. Tänavad, mis viivad MTK jalgpalliväljale, olid täis elavamast liikumist. Silm muud ei näe kui tolmu ja selles

vilkuvaid autosid, mootorrattaid ja vooimehi. Trammid on viimase võimaluseni täidetud. Sõites kuulen vaguni trepil tõusvat äkki kõva vaidlust. Selle tekitajaks on kaks juudipoissi, kes debateerivad Ungari-Shveitsi seniste maavõistluste tagajärgede üle. Need pakuvad järgmist pilti: 1911. a. kaotas Ungari 0:2, 1913. a. võitsid ungarlased 9:0, 1918. a. — kolmandal maavõistlusel fikseerisid ungarlased oma võidu vahekorraga 5-1, 1922. a. oli viik 1:1 ja 1923. a. Lausanne'is tugev võit 6:1. Sellele järgnes 1924. a. enne olümpia turniiri kuuluse kaotus Zürichis 2:4.

Tund aega enne algust kohale jõudes on juba kõik kohad täis. Pealtvaatajaid üle 30.000-nde. Pääsetähtede müük on kohtade puudusel lõpetatud.

Kohtunikuks on jugoslaavlane Fabris.

Meeskondade koosseisud:

Ungari: Fischer (VAC); Fogl II (UTE) — Fogl III (UTE); Veber (Törekves) — Kleber (MTK) — Nadler (MTK); Remay (Nemzeti) — Takacs (Vasas) Orth (MTK) — Molnar (MTK) — Jenny (MTK).

Shveits: Aubin; Raymond — Ramseyer; Pollitz — Imhof — Fässler; Ehrenbolger — Hürzeler — Dietrich — Abegglen — Egger. Seega vahetati Austria vastu esinenud koosseisuga võrreldes Pulver väravast ja Poretti vasakult äärelt uute meeste vastu.

Shveitslased kirjutavad, et nende vastane Budapestis oli ainult veidi parem kui Viinis. Resultaadiks tuli aga ungarlaste majakõrgune võit 5:0. Shveitslased ütlevad, et see oli neil nõrk ja ühtlasi ka õnnetu mäng. Esimese värava toob Ungarile koju Takacs 14. min. Võistlus läheb edasi lahtiselt. 44. minutil saavutavad aga ungarlased tähelepanuväärse värava: Molnar söötab palli Jenny'le, kuid viimane ei lähe pallile järele, sest et see talle, nagu kõrgeklassi mängijalt nõutakse, täpselt ette ei olnud antud. Shveitslaste poolt ei liigutanud ka end keegi, et pallile vastu minna. Lõpuks tormas Molnar, kes selle ebaõnnestunud söödu andis, ise pallile järele, sai ta parajal ajal veel kätte ja kihutas ta ülesnurka. Poolaeg 2:0, nurgalöögid 2:1, Ungari heaks.

Poolte vahetuse järele näitasid shveitslased äkitselt head mängu. Juba oli möödunud pool tundi teisest poolajast ilma resultaadi muutuseta. Siis astusid sekka ja löid kaasa kümned tuhanded pealtvaatajatest jalgpallihuvilised: nad asusid oma lõdvaks jäänud meeskonda tulistama. Ja sel oli otsustav mõju: iga üksik mängija pani oma viimase välja ja pealetung pealetungi järele lainetas Shveitsi väravasse. Külaliste meeskond ei suutnud sarnasele formile enam vastu pidada. Shveitslased langesid kokku. Esimene, kes enam määrustepäraselt vastupanu ei suutnud avaldada, oli kaitsja Raymond. Ta takistab Orthi, mille eest määratj 11 meetrit. Karistuslöögi toimetas sisse Molnar — 3:0. See oli 79. minutil. 85. minutil teeb Jenny Orthi söödust 4:0 ja 87. minutil Jenny nurgalöögi järeldusel 5:0. Teisel poolajal olid nurgalöögid 2:2.

Võidu joovastus oli üldine. Ungarlased olid suurimal määral rahuldunud. See oli neile revansh Zürich kaotuse eest, revansh Pariisi olümpia turniiri ebaõnnestumise eest ja ühtlasi suurim seni saavutatud võit Euroopa meistri üle.

Charles Hoffi olümpiamuljed.

Väljapaistev norra sportlane ja ajakirjanik Charles Hoff on väljamaa ajakirjades avaldanud rea kirjutusi Pariisi olümpiaadi üle, kus ta mitmesuguseid nähtusi huvitavalt kvalifitseerib. Toimetus hakkab võimalust mööda neid kokkuvõetult E. Spordilehes avaldama.

Ühisriikide naeratavad sprinterid, mida eksperdid neist ütleavad ja miks kiirjooks tänamatum jooksuala on.

Ma olin lootnud Village olympique'is surmtõsiseid mehi leida, kes endid suure katse vastu ette valmistavad. Ma uskusin, et lõpuvõistlused, kus võit ja kaotus ainult mõningates sentimeetrites väljendub, alpide raskusega meestel lasuvad ja ühtki võimalust ei jäta vallatamiseks. Kuid mul oli juhus midagi hoopis vastupidist näha: nimelt, et sport Ameerikas ikka mäng on, isegi kõige tugevama konkurentsiga, et ta ikka eestkätt lõbustab on.

Ma märkasin seda esimest korda Kolombi harjutusväljal. Ameeriklased tegid stardiharjutusi. Eriti lõbusalt toimusid seda Paddock ja Murchison, Scholz ei olnud see õhtu kohal. Nende startimise meetod on tüübiliselt ameerikalik, ja need lihtsurelikud, kes kõigest jõust piüüavad kordki elus ilmakuulsustega koos startida, on tugevalt pettunud. Nimetatud kaks jänki ei suutnud silmapilkugi tõsistena piisida. Kordagi jooksul enesel, kordagi „tähelepanna“ ja püstolipaugu vahel. Õnnestus Paddockil ette jõuda, kutsus ta Murchisoni käega järele ja palus rutata, jõudis aga Murchison ette, triumfeeris see lustikalt. Seejuures võtsid nad asja ise tõsiselt, nad ei olnud ükskõiksed oma jooksuga, nad studeerisid oma sporti.

Hiljem oli mul võimalus neid väljaspool harjutust jälgida. Nad kas hulkusid käed püksitaskus mööda külla ja tegutsesid mitmesuguste mängudega, või mürgeldasid poodnikkude lettide taga.

Isegi niisugusel juhusel, kus oleks põhjust olnud pead longu lasta, näit. 100 mtr. kaotuse järel, ei olnud nende tuju halb. Kui ma garderoobi läksin, seisid Paddock ja Murchison seal, naljatasid ja narrisid üksteist, sest nad olla „halvasti“ jooksunud.

Ameerika siseesivõistlustel,

mis peeti Louisville'is, on olümpia-võitja Osborne esimeseks tulnud hoota kõrguses tagajärjega 1,57 ja hooga kõrguses 1,94 mt. Teivashüppes võitis Jones 3,40. Teised tagajärjed: kuul Sinclair 12,90 mt.; 60 yardi Coaffee 6,2; 600 yardi Lally 1,15,8; 1000 yardi Hahn 2,13,8; 300 yardi Bosen 33,2; 1 miili käimine Zeller 7,04,8; 70 yardi tõkkeid Christiernsson, Rootsi, 8,6; 2 miili takistusjooks Ritola 9,59,4.

Norra siseesivõistlused

peeti Oslos. Kõrgushüppel juhtus kahetsusvääriline õnnetus, kuna üks Norra parimatest sprinteritest, Per Oscar Andersen kukkus ja käeluu murdis. Andersen tuli esile läinud-aastasel hooajal, mil ta Stokholmis 200 mt. jooksis 21,8 sek. ja selle juures võitis prantslase Mourloni.

Siseesivõistluste tagajärjed olid: kõr-

Need tüübid käsitavad minu meelest sporti õieti, ja mis veel tähtsam, nad käsitavad ka elu õieti. Need võivad ka ilma alkoholita taevalikku tuiju tõusta. Mõned võivad öelda, need on suured lapsed. Jah, see on õigus, need 24—26-aastased poisid on suured lapsed. Kuid kas see ei ole elu raskem kunst, niikaua kui võimalik enmast noorena hoida? Senikaua kui noor ollakse, ollakse temperamendikas, ja senikaua kui temperamendikas ollakse, suudetakse ka kiirjooksu sädeleva energiaga läbi viia...

8. olümpiaadil oli palju tehniliselt hiilgavaid sprintereid. Teadagi võib kiirjooksu õige mitmel viisil läbi viia, kuid paljud tegid minu arvates seal vigu. Ainult Murchison üksi omas absoluutselt laitmatu tehnika. Mees, nagu Harold Abrahams, ei oleks kunaski ühelgi teisel jooksuteel peale Kolombi suutnud 100 mtr. võita. Ta sõudis libisevalt, kuna ameeriklased tugevate tõugetega endid edasi raiusid. Kolombi jooksurada oli kõva, kui talle astusite, kuid kui teie jooksite, murdus ta suurte kildudena teie jalgade all. Sellest kaotasid ameeriklased, kelle tugevus seisab kõvas jalatõukes. Abrahamsile, kes kõrgeletõstetud põlvedega libisevalt jooksis, ei tähendanud see midagi. Kõval jooksurajal oleks võitnud Paddock või Porritt. Murchison on kõige parem puurajal (maaneeshis).

Harilikult räägitakse, et kestavusjooks kõige tänamatum ala olla, kuna ta kõige enam jooksjalt jõudu nõudvat. Nüüd on aga juba niikaugele jõutud, et mõistetakse, et sprinter samapalju ja samakaua peab treenerima kui kestavusjooksja. Sprinteril on peale otsekohese jooksutreeningu ja igakülgse kehaarendamise veel eriline närvitreening tarvilik. Kellegil ei maksa kahtseda, et ta olümpiaadil 100 mtr. stardis paugootel ei seisa. Need välhesed silmapilgud nõuavad enam kui arvatakse. Kiirjooksu tänamatus seisab just selles, et ta nii suurelt ainsast hetkest ja ka jooksutee juhuslikkusest oleneb. Ma kordan: Iga jooksja stiil ei sobi igale jooksurajale. Hiilgavas vormis jooksja võib nõrgema poolt löödud saada, kui jooksutee viimase stiiliomadustele enam kohane. Kunaski ei tea kindel olla enesesse, see riisub tuju ja energia.

gus h-ta — 1. Sverre Helgesen 1,53 mt., 2. Aage Knutsen 1,50 mt., 3. Kaare Backe 1,50. — Kaugus h-ta 1. Kaare Backe 3,185, 2. I. B. Ordning 3,175, 3. O. Johansen 3,10.

— Tall. Võitleja poolt 26. märtsil peetud omavahelistel sisevõistlustel hüppasid kõrgust Kielberg ja Siivo 1,45, kuuli (5,5 kg.) tõukas Siivo 11,43.

Ed. RADIUS'e kullasepa äri

Sauna tänav nr. 1.

Soovitab igasuguseid spordivõistluste auhinde, serviise ja muid kuld- ja hõbeasju.

Eesti-Poola maavõistluse asjus vahetatakse kirju.

Maavõistluse pärast Poolaga pööras jalgpalliliit Poola liidu poole. Saadud vastuse järele otsustades on poolakad nõus uuesti Tallinnas pidama maavõistlust Eestiga, mis oleks järjekorra poolest teine.

Raskendavaks on aga poolakate tingimised. Soomelt saavad poolakad Heisingi maavõistluse pidamiseks ettevõetava sõidu tasuks reisikulu Varssavi — Helsingi, meilt aga soovivad poolakad Krakovi — Varssavi ja Helsingi — Krakovi teekonna kulude tasumist. Peale selle ülespidamine teel. Nii siis tuleks meil peaaegu kaks korda rohkem tasuda, olgugi, et Tallinn Poolale lähemal asub kui Helsingi, kõrvale jättes asjaolu, et poolakad ka nüüd garantiid ei anna meie vastuvõtuks Poolas, kuna soomlased maavõistluse sõidu Poolasse juba on teinud. Selguse saamiseks pööratakse Soome ja veel uuesti Poola poole.

Vilnolased soovivad linnavõistlust Tallinnaga.

Jalgpalliliit on Poola Vilno ringkonna liidult ettepaneku saanud tänava uuendada Tallinna — Vilno jalgpallisuhteid Tallinna linnameeskonna võistlusesse saatmisega Vilnosse sealse linnameeskonna vastu. Tähtpäevaks esitavad poolakad ühe pühapäeva juunikuul.

Ettepanek leiab loodetavasti vastuvõtu ja selle täideviimine oleks vast võimalik juunis ettevõetava sõidu puhul Kaunasesse Eesti-Leedu maavõistluse pidamiseks. Samuti meie Leedu sõidul peeti 1923. a. esimene Tallinna — Vilno võistlus.

Uue Vilno sõidu järel teeb liit võimaluse korral Vilnole ettepaneku vastukülas-käiguks.

Uruguailaste edaspidised võistlused.

Peale võistluste Prantsusmaal, esineb F. C. Nacional de Montevideo 5. aprillil Geenuas, kust uruguailased reisi jätkavad Hispaaniasse.

Uruguailased on muu seas omale kodumaalt kõvendust järele tellinud. 25. märtsil sõitsid Montevideost välja 5 uut mängijat, nende seas ka kolm olümpiameest Nasazzi, Cea ja Ghierra, kelle läbi uruguailaste meeskonnal on siis täielik olümpia koosseis. Uued mehed jõuavad 12. aprilliks Bartseloonasse.

Argentiinlased Hispaanias.

Kuulus Argentiina meeskond Boca Juniors pidas oma 2 esimest võistlust Hispaanias Celta Vigo vastu. Kõik kohad olid pealtvaatajatest äärmiselt täidetud, nii et üks seisukohtade tribüün kokku langes ja rohkelt pealtvaatajaid kergelt kannatada said. Selle sündmuse tõttu tuli ka mängu ¾ tunniks katkestada.

Võistlus lõppes 3:1 argentiinlaste heaks, teine võistlus lõppes aga hispaanlaste võiduks sama vahekorraga 3:1.

Kolmanda võistluse — La Coruna vastu — võitsid argentiinlased 3:0.

Spordiosakond Kanepis.

Kanepi laulu- ja mänguseltsi juure asutati 19. märtsil spordiosakond. Juhatusse valiti: esimeheks Tinn, abiks Kelder, kirjatoimetajaks Armulik, laekahoidjaks Leib. Osakond hakkab kohe peale võimlemise harjutustega, mida juhatab kohalik kõster Tinn. Lähemal ajal alatakse kergejõustikuga. Alex.

Juhatused ja teated.

Ants, siin. Kas võib 16-aastaselt tõstma hakata, kui kehamõõdud järgmised on: kaal 74 kg., kael 42 sm., reis 57 sm., rind vabalt 97 sm., kõht 86 sm., käsivars 35 sm., säär 38 sm. ja pikkus 164 sm.? Olen seejuures tõuganud ühe käega 4 puuda ja kahe käega 6 puuda.

— Edu peale vaatamata ei soovita meie veel nii noorelt tõstesporti spetsialiseerima hakata, võiks te veel 3—4 aastat ennem kiirjooksu, pallimängu jne. harrastada.

Rallo, siin: Kust võib Tallinna ümbruses paremat murdmaajooksu teed leida ja millal on parem murdmaad jooksta, kas õhtul või hommikul?

— Meie jooksjad käivad enamuses kõik Ülemiste järve ümbruses jooksmas, mõnikord ka Lükatiil — Kosel. Hommiku poole on soovitam.

Ekka, Tartus: Tahan kümnevõistlejaks saada, kuid ei tea seda, missugused harjutused on heaks ettevalmistuseks suviselle hooajale?

— Võimalikult mitmekülgsed võimlemisharjutused, mis peajoontes ka hüppe-; tõkkejooksu jne. liigutusi sisaldavad. Pihkala „Spordiõpetuses“ on need täielikult toodud. Hea on ka talvel suusatamine, kevadel kerge murdmaa ja käigud.

F. M. M-s. Narvas: Palun teatada, kuidas tuleb kiir- ja keskmaajooksude vastu harjutada?

— Esiteks üldine tubli võimlemine ja igakülgne keha arendamine, siis stiili ja kiirusharjutused. Mõlemal jooksualal on aga sootuks eritreening ja kõige parema tähtsusega ei saa meie Teile lehe veergudel selleks pikemat juhatusi anda. Tuleb soovitada jällegi Pihkala „Spordiõpetust“, kus kõik kuni peensusteni on toodud.

„Haapsalust“: Kui raske on noorte kehtas?

1 kilogramm.
Kui pikk on noorte oda ja kui raske?

— Pikkus ei ole noorte odal täpselt fikseeritud, harilikult on see 2—2,20 mtr., raskus harilikult 600 grammi, noorematel ka kuni 400 grammi.

Kui palju maksab Pihkala „Spordiõpetus“ ja „Poiste spordiõpetus“?

— „Poiste spordiõpetus“ on müügil otsas, „Spordi õpetus“ maksab 250 marka.

Kelle käes ja mis ajaga on 200 ja 10.000 mtr. Eesti rekord?

200 mtr. — J. Villemson 23,4; 10.000 mtr. — J. Lossmann 34,05.

Kelle käes ja mis ajaga on Eesti ja ilma-rekord maratonijooksus (40.200 mtr.)?

— Ametlik ilma-rekord H. Green, Inglise, 2,29,40, kuna A. Ahlgren, Rootsi, maa 2,24,15 ja ameeriklane De Mar isegi 2,18,10 on katnud. Eesti rekord on J. Lossmanni nimel ajaga 2.39.31,3.

Kas on väljavaateid saada keskmaajooksjaks, kui olen katnud 1500 mtr. 4.32, olles 14 aastat vana?

— Väljavaateid on muidugi, kuid need võivad ka liiga kurnava treeninguga hävineda. Soovitame praegu teil kuni 17 aastani ainult kiirjooksu harjutada.

E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Türn.

Nr. 13 (19), 1. aprillil 1925. a.

TEMS-i 1. klassi turniiri tagajärjed.

Järjek. nr.	Kelle vastu	Kelle vastu							Võite	Kaotusi	Viike	Punkte	Võidu %	Auhind
		1	2	3	4	5	6	7						
1	Türn	1	1	1	1	1	1	1	6	—	—	6	100	I
2	Friedemann	0	1	1	1/2	1/2	1/2	2	1	3	3 1/2	58	II	
3	Rinne	0	0	0	1	1	1	3	3	—	3	50	III	
4	Israel	0	0	1	1	1/2	0	2	3	1	2 1/2	42		
5	Raudvere	0	1/2	0	0	1	1	2	3	1	2 1/2	42		
6	Feldt	0	1/2	0	1/2	0	1	1	3	2	2	33		
7	prof. T. Lemba	0	1/2	0	1	0	0	1	4	1	1 1/2	25		

Sellega tuli suure ülekaaluga esimeks **J. Türn**, kes on seltsi turniiridel alati 1. koha võitnud, kuigi vähema ülekaaluga. Tema võidu protsent on 100 juba teistkordselt sarnasel turniiril.

Friedemann tuli teiseks kaotades ainult ühe mängu. See tagajärg on parem kui loodeti. Teise auhinna saab ta juba teist korda.

Rinne võitles halva õnnega ja olles

kindel kandidaat 1. või 2. kohale, suutis ainult lõuspurdiga 3. koha vallutada.

Israel ja **Raudvere** on kaks lahutamata võitlejat. Tarvitseb ainult meeletuleta mõõdunud Tallinna turniiri, kus nad ka võrdset punkte omandasid.

Poolepunktlike vahega järgnevad **Feldt** ja **prof. T. Lemba**. Viimane võitles 1. klassis esmakordselt ja oli sellepärast vähema vilumusega kui teised.

Kirjalik matsh TEMS — Turu.

Male erineb kehalisest spordist sellega, et teda on võimalik ka kaugel oleva vastasega harrastada. Ja seda on ka tehtud. Kuulsad on Inglise-Ameerika kaablmatshid meeskondade vahel. Iseäralise kuulsuse on omandanud Riia maletajad teiste linnade vastu võideldes. Nende esimene kaotus peale aurikkaid võitlusi oli omamaa linnale. Teiste vastu on neil ainult võidud ja viigid.

Käesolev matsh Turuga on Tallinnale esimene. Vastased on tugevad, mida tõendab ka see asjaolu, et mõõdunud aasta Soome meister on nende seas. Siiski tuleb tähendada, et kaugemäng on eriala ja nõuab erivõimeid.

Ilmutades järgnevas tehtud käigud soovitame lugejail ennustada vastase poolt tehtavaid käike. Turult vastused saades, ilmutame need, et lugejad siis teaks, kas nende poolt soovitatavad käigud lähevad kokku tehtavate käikudega. Sarnane käikude ennustamine paneb proovile lugejate mängimisvõimed, ühtlasi arendades neid. Iseäranis huvitav on mitu käiku ette teatada.

Mäng nr. 1.

TEMS — Turu

valge must

- d2 — d4 Rg8 — f6
- Rg1 — f3 d7 — d5
- c2 — c4 e7 — c6
- c4 : d5

Mäng nr. 2.

Turu — TEMS

valge must

- e2 — e4 c7 — c5
- g2 — g3 Rb8 — c6

Lahendused.

Ülesanne nr. 13. — 1. Re5 — d3. Selle kerge ülesande on kõik õieti lahendanud.

Mängu nr. 5 lõpp. — 32. Va5 — a1 + Lc7 — c1 33. Va1 : c1 + Oa6 — f1 34. Vc1 : f1 + ning 35. Ld4 — d1 ×. Lahendasid: V. Mikenas ja K. Kivi.

Kool & Mäng

TALLINN, Vana Posti tänn. 2

Kõnetraat: 10-50, 21-78.

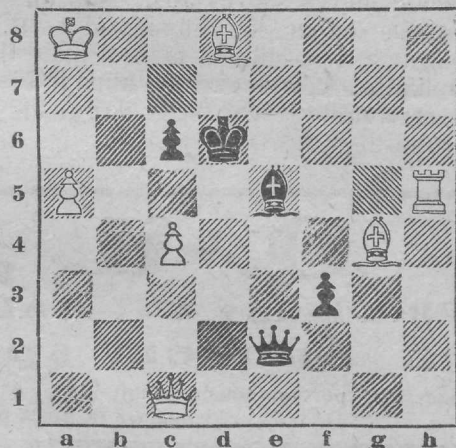
Mänguasjad, koolitarbed.

— **Eddie Martin**, kukk-kaalu ilmameister, hüüdnimega „suurtükikuul“, on 15-roundilise võistluse järel Madison Square Gardenis oma tiitli kaotanud Charley Rosenbergil. Abe Goldstein, kellelt Martin enne tiitli võttis, on valmis selle tagasivõitmiseks Rosenbergil.

Ülesanne nr. 17.

A. Veismann, Porkuni.

Must: Kd6; Le2; Oe5; Ec6, f3 (5).

Valge: Ka8; Lc1; Vh5; Od8, g4; Ea5, c4 (7). Kadu (matt) 2 käiguga.

Lahendusvõistlus.

Omavad:

13 punkti: „Herbert“, J. Kangur, Ch. Lasn, Lind + Soonberg, O. Pirbe, J. Raad, H. Tombach, H. Uttopärt, kokku 8;

12 punkti: A. Jakobson, V. Jürgens, A. Karukäpp, E. Martinson, J. Veskimets, kokku 5;

11 punkti: V. Kirshfelt, M. Tõus, kokku 2;

10 punkti: B. Lindqvist, L. Sepp, R. Valberg, M. Villemson, kokku 4;

9 punkti: R. Keres, E. Kink, H. Nõmmik, E. Pärn, A. Raudvere, A. Roos, A. Varet, E. Veermann, kokku 8;

8 punkti: E. Anderson, J. Gründorf, K. Kivi, S. Klaossen, J. Pokats, kokku 5;

7 punkti: E. Kärk, E. Muru, E. Pääsuke, kokku 3;

6 punkti: A. Gustavson, A. Kulu, V. Liipa, H. Villo, kokku 4.

5, 4, 3, 2, 1, 0 punkti on vastavalt 4, 4, 12, 9, 2, 6 võistlejal.

Dempsey diskvalifitseeritud?

Amsterdamist teatatakse, et **Jack Dempsey** on New-Yorgi poksikomisjoni poolt seniks diskvalifitseeritud, kuni ta alla kirjutab kontraktile võistlemiseks **Harry Wills'i** vastu.

— **Phil Scott**, Inglise raskekaallane, on Euroopa meistri, itaallase Ermindo Spalla välja kutsunud võistlusele tiitli peale.

— **FTC, Budapest**, on 25. märtsil Praagas 12 tuhande pealtvaataja ees sealsele Slaaviale kaotanud 0:6.

Mitmesugust.

Belgia Kongos ilmarekordi- mehi kõrgushüppes!

Belgia ajakiri „Travail et Sport“ kirjutab spordioludest Belgia Kongos järgmist: Sport, mida Kongos kõige enam harrastatakse, on tennis. Igas suuremas asunduses on head tennisplatsid. Mängijaid on mõlemast soost. Suuremates tsentrites on hakatud praktiseerima jalgpalli. On juba hulk meeskondi, kes moodustatud pankade ja suurte ettevõtete ametnikkudest.

Jalgrattaspordil on samuti suur poolehoid ja praeguseks on olemas juba rida velodrome, nii Lusambos, Elisabethville'is j. m. Valged võtavad jalgrattaspordist enamalt osa küll ainult vaatlejadena. Osavõtjate suurema osa moodustavad neegrid, kes kiirelt edusamme teevad. Nad omavad tarvilikku kehalist materjali ja tunnevad treeningu meetode. Üks Euroopa spordiharrastaja on korduvalt võtnud neegrite 100 meetri jooksu aega. Täiesti treenerimata mehed on korduvalt näidanud aega 12 sek. ja treeningu järele näitavad nad 1 sek. või isegi kuni 1½ sek. vähem!

Kuid mis kõige üllatavam, see on neegrid kõrgushüppajadena. Neegrite poolt tehtud kõrgushüpete kohta on ka juba filmiülesvõtteid tehtud. Väljapaistvamad kõrgushüppajad on wahuzzi'd, kes elavad Tanganyka järve ääres. Wahuzzid on üldiselt saledad ja kõrge kasvuga. Sport on nende juures suures aus. Neil olla tosin mehe ümber, kes hüppavad 1 mt. 90 kunj 2 meetrit — lihtsal tasasel maal ilma trampliinita. Üks neeger on hüpanud isegi 2,10 mt., millega ta oleks kõrgushüppe ilmarekordi mees.

— Stade Français, Pariisi klubi, on saatnud Ateenasse võistlema 11 oma kergejõustiklast. Mehed, kelle seas ka kõrgushüppaja Pierre Lewden, asusid teele 26. märtsil. Matsh Ateena kergejõustiklaste koonduse vastu on pariislastel 4. ja 5. aprillil.

— Ilmameistriks üksiksõudmises tuli võistlustel, mis peeti Sidney's, Austraalias, Good-sill, kes võitis 4½ miili (7,240 km.) pikkuse võistlusmaa, James Paddou, ilmameister 1923. aastast saadik, ei võtnud osa. Good-sill võitis 14-ne pikkusega Mac Deviti ees.

— Rootsi meisterujuja Arne Borgi kohta teatatakse, et ta Floriidas, Miamis, end on külhanud Ameerika naismeisteri Martha Norelius'ega, kes ka Rootsi algupärane. Üks Ameerika leht paneb sel puhul ette, laulatust vees pidada.

— Tshehi ministrid jalgpalliklubide esimeestena. Jalgpallisport Tsheho-Slovakkias on väga laialdase ulatusega ja sealsete jalgpallihuviliste seas on ka riigijuhte. Nii waliti uuesti Tshehi teedeminister Stribrny Praaga Sparta ja põlütöominister Hodza Praaga Slaavia esimeheks.

E. SPORDILEHE

tellimisi aasta algusest peale
võetakse vastu kõigis
posikontoriides ja
lehe talituses

TALLINN, GONSIORI TÄN. 4

— Jalgpalliteadus. Kaks jalgpalli entusiast, neist üks kasvu poolest hiiglane ja teine väike härrake, olid, nagu see tihti juhtub, jalgpallimääruste seletamisel sattunud kuuma vaielusesse. Suur sai lõpuks sedavõrd ärritatud, et ta väiksele põristas: „Sa neetud kimp, kui sa kohe vakka ei jää, siis pistan ma su oma vestitasku!“ — „Kui sa seda teed,“ vastas väike, „siis on sul rohkem jalgpalliteadust vestitaskus kui peas!“

Tallinna Jalgpalli Klubi

korraldab pühapäeval, 19. aprillil

murdmaajooksu jalgpallimängijatele.

Jooksumaa pikkus mitte üle 6 km.

Osa võtta võivad kõik EJL liikmed 11-meeliste meeskondadega. Meeskonnad peavad koos nema EJL tegev-mängijatest.

Jooksjate võimeid hinnatakse punktidega, ja nimelt järgmiselt: kõige rohkem punkte saavutab esimeseks tulija (vastavalt jooksu lõpetajate arvule), järgmine ühe punkti vähem, jne., kuna viimaseks tulija ühe punkti saab.

Meeskond, kes üldsummas suurema punktide arvu saavutab, loetakse jooksu võitjaks, ja omab üheks aastaks firma Kawe poolt välja pandud rändauhinna. Jäädavalt omab auhinna selts, kelle meeskond kaks aastat järjestikku ehk kolm aastat üleüldse jooksu on võtnud.

Auhinna võib ainult see meeskond omada, kelle 11 osavõtjat kõik jooksu lõpuni läbi jooksevad. Jooksutee siht määratakse kindlaks 3 päeva enne jooksu.

Ülesandmised ühes jooksjate nimestikuga saata TJK sekretärile M. Millerile, Heina t. 33.

TJK juhatus.

Õiendus.

„Päevalehes“ nr. 49, 20. veebr. s. a., kuulutas pr. L. Schults, et tema Eesti Spordi Keskkliidu arved ja asjaajamise augustikuul l. a. meie stipendüra A. Veiss'ile üle annud. Tõelolude järele seadmiseks oleme sunnitud järgmist seletama:

Pr. Lidia Schults'i teade, nagu oleks ta liidu arved ja asjaajamise hra A. Veiss'ile üle annud, on tullest võetud ja vale, sest arved (korjandusleht) oli pr. L. Schults'i käes, mida ta ka ise hiljem avalikult tõendas ja liidule üle andis.

E. S. Keskkliidu nimel juhatus.

O.Ü. „ESTO“

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02
Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikumas väljavalikus ja tuntud headuses, spordikirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.

A.-S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

Telefon 1-87 ja 6-02. TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1.

Meie vabriku saadused on kõige odavamad ja nad on kõige paremad.

Piltidega hinnakirjad kõigile soovijatele saadetakse maksuta.

Esitaja Tallinnas: O.Ü. „ESTO“, Pikk tän. 47. Telefon 10-20.

Esimese järgu võõrastemajad
Tallinnas

„Kuld Lõvi“ | „Peterburg“
Harju tän. nr. 40 | Rataskaevu t. nr. 7
Kõnetr. 3-38 ja 18-40 | Kõnetr. 244.

Numbritoad ainult reisijatele
Hinnad 300—1000 mk.

M. Andreesen

Meesterahva
rätsepaäri

Tallinn, Rataskaevu tänav nr. 14.
Kõnetraat 17-54.

SUUR LADU
kirjutusmaterjali- ja kantselei-
tarbeasju
PHILIPP SCHAEFFER

Tallinn, Harju tän. 21. — Kõnetr. 12-12.

Ainumüük Eestis:

„UNDERWOOD“ kirjutus-
masinad
„DALTON“ arve-
masinad
„LIPSIA“
„HANNOVERA“
„MERIVAARA“ Soome tulekindlad
rahakapid
„MONAX“ paljundamisaparaadid.

Millest

on tingitud mõne sportlase silma-
torkav edu?

šokoladi järjekindlast tarvita-
misest.